

Rozliczenie darowizny

Środa, 26 marzec 2025, 16:16, autor: Fakturowo.pl

Darowizna to czynność prawna, która często występuje nie tylko w relacjach prywatnych, ale również w obrocie gospodarczym – między osobami prawnymi, fundacjami, stowarzyszeniami, a nawet przedsiębiorcami. W praktyce może przyjmować różne formy – od przekazania środków pieniężnych, przez towary i środki trwałe, aż po nieodpłatne świadczenie usług. Mimo że darowizna ma charakter bezpłatny i pozornie nieskomplikowany, jej prawidłowe ujęcie w księgach rachunkowych budzi wiele pytań – szczególnie w kontekście zasad rachunkowości, podatków oraz dokumentacji.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości, każda operacja gospodarcza, także taka jak darowizna, musi być rzetelnie udokumentowana i właściwie ujęta w ewidencji księgowej. Błędy w tym zakresie mogą skutkować nie tylko zafałszowaniem obrazu sytuacji majątkowej jednostki, ale także konsekwencjami podatkowymi. W niniejszym artykule przybliżymy, jak prawidłowo księgować darowizny – zarówno te udzielone, jak i otrzymane – oraz jakie obowiązki z tym związane ciąży na jednostkach prowadzących pełną księgowość.

Czym jest darowizna z perspektywy rachunkowości?

Zgodnie z Kodeksem cywilnym, darowizna to umowa, na mocy której darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego. W księgowości traktuje się ją jako nieodpłatne przekazanie składników majątkowych lub środków pieniężnych, które nie wiąże się z otrzymaniem wzajemnego świadczenia.

Rodzaje darowizn

Darowizna może przyjąć różne formy, m.in.:

- Środki pieniężne – przekazane np. na konto bankowe.
- Rzeczowe składniki majątku – np. środki trwałe, zapasy, towary.
- Usługi – choć trudniejsze do wyceny, mogą również stanowić darowiznę.

Darowizna udzielona

Udzielenie darowizny powoduje zmniejszenie aktywów jednostki. Zgodnie z zasadą memoriału i współmierności, darowizna taka powinna zostać ujęta w księgach rachunkowych jako koszt operacyjny.

Wycena darowizny

W przypadku darowizn rzeczowych ich wartość powinna być ustalona na podstawie ceny rynkowej, czyli wartości, za jaką dany składnik mógłby zostać sprzedany w normalnym obrocie gospodarczym.

Obowiązki dokumentacyjne

Darowizna powinna być odpowiednio udokumentowana – najlepiej pisemną umową darowizny, potwierdzeniem przelewu bankowego, protokołem przekazania, fakturą lub innym dokumentem potwierdzającym wartość przekazywanego składnika majątku.

Skutki podatkowe

Warto pamiętać, że darowizny mogą podlegać opodatkowaniu:

- Dla darczyńcy – darowizna jest kosztem niestanowiącym kosztów uzyskania przychodów, z wyjątkiem określonych darowizn np. na cele charytatywne.
- Dla obdarowanego – przychód z tytułu darowizny może być zwolniony z opodatkowania (np. w przypadku darowizn od bliskiej rodziny) lub podlegać podatkowi od spadków i darowizn.

Podsumowanie

Darowizna, choć z pozoru prosta, niesie za sobą konkretne skutki prawne, podatkowe i rachunkowe. Każda jednostka, która dokonuje lub otrzymuje darowiznę, powinna zadbać o jej prawidłowe ujęcie w księgach rachunkowych. W

przypadku darczyńcy będzie to wydatek ujmowany jako koszt operacyjny, natomiast dla obdarowanego – przychód, który może mieć wpływ na wynik finansowy jednostki.

Kluczowe znaczenie ma tutaj odpowiednia dokumentacja: umowa darowizny, potwierdzenie przelewu, protokół przekazania czy inne dowody potwierdzające wartość i zasadność transakcji. Niezwykle ważna jest także prawidłowa wycena darowizny, szczególnie w przypadku darowizn rzeczowych – tutaj wartość rynkowa odgrywa główną rolę.

Nie można również pominąć aspektów podatkowych – zarówno z perspektywy podatku dochodowego, jak i ewentualnego podatku od spadków i darowizn. W przypadku organizacji pozarządowych czy podmiotów realizujących cele społecznie użyteczne, istnieją również szczególne regulacje i zwolnienia, które warto znać i wykorzystywać.

Podsumowując, darowizna to nie tylko akt dobrej woli, ale także zdarzenie gospodarcze, które wymaga odpowiedniego ujęcia w księgowości i znajomości przepisów. Dbłość o poprawność księgową i podatkową pozwala uniknąć błędów i nieporozumień, a także zapewnia przejrzystość i rzetelność prowadzonej ewidencji finansowej.

Tagi: darowizna, księgowość, ewidencja darowizny, księgi rachunkowe, darowizna pieniężna, darowizna rzeczowa, ujęcie księgowe, rachunkowość, podatki od darowizny, koszty operacyjne, przychody operacyjne, dokumentacja darowizny, wycena darowizny, bilans